

"จริยธรรม"

ได้รับการบัญญัติไว้ในกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย
พ.ศ. 2560
มาตรา 76

พ.ร.บ. มาตรฐาน
ทางจริยธรรม
พ.ศ. 2562

ประมวลจริยธรรม
ข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. 2564

- ครอบคลุมข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้ปฏิบัติงานอื่นทุกประเภท
- กำหนดให้หน่วยงานนำจริยธรรมไปใช้ในการบริหารงานบุคคล
- กำหนดจริยธรรม 7 ข้อให้บุคลากรภาครัฐต้องปฏิบัติ

ศปท.

กระทรวงพลังงาน
MINISTRY OF ENERGY

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) กระทรวงพลังงาน

0-2140-6261-5

ประมวลจริยธรรม ข้าราชการพลเรือน

ประมวลจริยธรรม 7 ข้อ เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนและรักษาคุณงามความดี สอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรมตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และเป็นรากฐานของวินัยเจ้าหน้าที่รัฐ

- 1 ยึดมั่นในสถาบันหลัก
ของประเทศ
- 2 ซื่อสัตย์สุจริต
- 3 กล้าตัดสินใจและยืนหยัด
ทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
- 4 คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม
มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว
- 5 มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ
และคุณภาพของงาน
- 6 ปฏิบัติหน้าที่
ด้วยความเที่ยงธรรม
ปราศจากอคติ
- 7 ดำรงตนเป็นแบบอย่าง
ด้วยการเป็นข้าราชการที่ดี
และรักษาภาพลักษณ์
ของทางราชการ

จริยธรรม

ได้รับการบัญญัติไว้ในกฎหมาย
และกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานไว้
เพื่อให้จริยธรรมที่กฎหมายได้รองรับไว้แล้วนั้น
มีสภาพบังคับที่เป็นรูปธรรม

หน้าที่ของหน่วยงานและบุคลากรหน่วยงานของรัฐ

หน่วยงาน

- มีผู้บริหาร/กลุ่มงาน ที่รับผิดชอบ ด้านจริยธรรม
- มีอัตรากำลังและงบประมาณ ด้านจริยธรรม
- จัดทำรายงานประจำปี
- กำหนดหลักเกณฑ์ การนำจริยธรรมไปใช้ ในการบริหารงานบุคคล

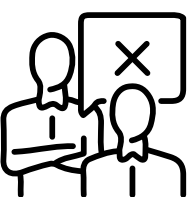
หัวหน้าหน่วยงาน

- กำกับดูแลบุคลากรให้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม
- มีอำนาจว่ากล่าวตักเตือน หรือสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนได้รับการพัฒนา
- ต้องนำไปพิจารณาให้คุณให้โทษ เช่น การประเมินผลปฏิบัติราชการ การเลื่อนเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อน การโอน การย้าย หรือการให้ออกจากราชการ

บุคลากร

- ต้องปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ที่กำหนดหลักเกณฑ์ความประพฤติไว้ 7 ข้อ
- ถ้าฝ่าฝืนจริยธรรมจะส่งผลต่อการประเมินผลปฏิบัติราชการ การเลื่อนเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อน การโอน การย้าย หรือการให้ออกจากราชการ

ถ้าการฝ่าฝืนจริยธรรมเป็นความผิดวินัย หรืออาญา
ต้องดำเนินการตามกฎหมายต่อไปในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ศึกษา เข้าใจ ไม่ประมาท
ไม่เสี่ยงทุจริต
ไม่เสี่ยงผิดคุณธรรมจริยธรรม

ฝ่าฝืนจรรยาบรรณแต่ละครั้ง อาจพลาดพลั้งพบความรับผิดหลายด้าน

	จรรยาบรรณ	วินัย	อาญา	ละเมิด (แพ่ง)
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ประมวลจรรยาบรรณข้าราชการพลเรือน	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551	ประมวลกฎหมายอาญา	พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539
การกำหนดขอบเขตความประพฤติ	กว้างมาก เช่น ชื่อสัตย์สุจริต	กว้าง เช่น ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายรัฐบาล และระเบียบแบบแผนของทางราชการ	แคบ เช่น ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต	กระทำโดยจงใจ ประมาทเลินเล่อ หรือ ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แล้วแต่กรณี ที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องรับผิด
โทษที่ได้รับจากการฝ่าฝืน	• ว่ากล่าวตักเตือน • สั่งให้ได้รับการพัฒนา • นำไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคล	• ภาคทัณฑ์ • ตัดเงินเดือน • ลดเงินเดือน • ปลดออก • ไล่ออก	จำคุกและ/หรือปรับ	ชดใช้เงินค่าเสียหายแก่หน่วยงาน

วินัย อำนาจ และหน้าที่

วินัยของ ผู้ใต้บังคับบัญชา

ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา แต่หากคำสั่งนั้นไม่ได้
สั่งในหน้าที่ราชการ หรือคำสั่งนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็มีสิทธิ
โต้แย้งไม่ปฏิบัติตามได้

วินัยผู้ปฏิบัติงาน ในหน้าที่ของตน

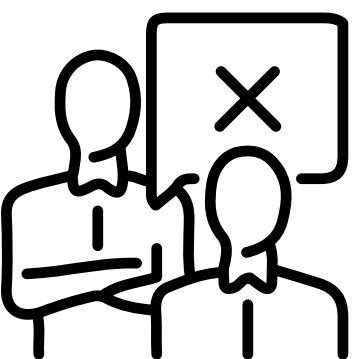
ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ
มติคณะรัฐมนตรี นโยบายรัฐบาล และระเบียบแบบแผน
ของราชการ

วินัยของ ผู้บังคับบัญชา

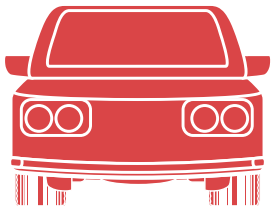
ผู้บังคับบัญชามี**อำนาจหน้าที่**ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา
มีอำนาจในการสั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานได้ โดยต้องเป็น
งานราชการในหน้าที่และคำสั่งนั้นต้องชอบด้วยกฎหมาย
มีหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่
ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น หากผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลยไม่ควบคุม
การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามกฎหมาย
ผู้บังคับบัญชาจะมีความรับผิดชอบวินัยฐานละเว้น
การปฏิบัติหน้าที่และประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

ผิดจริยธรรมแต่ละครั้ง
อาจพาลดพลัง
พบความรับผิดชอบหลายด้าน

ศึกษา เข้าใจ ไม่ประมาท
ไม่เสี่ยงทุจริต
ไม่เสี่ยงผิดคุณธรรมจริยธรรม

การใช้รถราชการ

ผู้เกี่ยวข้อง คือ ผู้ขอใช้รถ ผู้ทำหน้าที่ขับรถ และผู้มีอำนาจอนุญาต
ต้องเข้าใจหลักเกณฑ์ และปฏิบัติให้ถูกต้อง

รถประจำตำแหน่ง

- รถประจำตำแหน่งให้ใช้ในการปฏิบัติราชการในตำแหน่งหน้าที่ หรือที่ได้รับมอบหมายโดยชอบ
- ใช้ในงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับตำแหน่งหน้าที่หรือฐานะที่ดำรงตำแหน่ง
- ใช้เพื่อเดินทางไป-กลับระหว่างที่พัก/สำนักงาน
- ใช้เพื่อการอื่นที่จำเป็นและเหมาะสมแก่การดำรงตำแหน่งหน้าที่ในหมู่ข้าราชการและสังคม

หมายเหตุ: เฉพาะผู้บริหารระดับสูง

รถส่วนกลาง รถรับรอง รถรับรองประจำจังหวัด

- ให้ใช้เพื่อกิจการอันเป็นส่วนรวมของส่วนราชการ
- เพื่อประโยชน์ของทางราชการตามหลักเกณฑ์ที่ส่วนราชการเจ้าของรถนั้นกำหนดขึ้น

ห้ามผู้มีสิทธิได้รับรถประจำตำแหน่ง
ซึ่งได้รถประจำตำแหน่งแล้ว
นำรถส่วนกลางไปใช้อีก
เว้นแต่การได้รับอนุมัติให้เดินทางไปราชการชั่วคราว

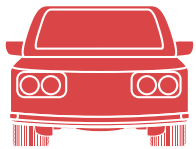
ผิดจริยธรรมแต่ละครั้ง
อาจพลาดปลั่ง
พบความรับผิดชอบหลายด้าน

ศึกษา เข้าใจ ไม่ประมาท

ไม่เสี่ยงทุจริต

ไม่เสี่ยงผิดคุณธรรมจริยธรรม

นำรถราชการไปใช้ส่วนตัว

ผิดวินัยร้ายแรง และมีโทษทางอาญาลังถึงจำคุก

ความผิดทางจริยธรรม	ความผิดทางวินัย	ความผิดทางอาญา	ความผิดทางละเมิด (แพ่ง)
ฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อ (2) เรื่อง ซื่อสัตย์สุจริต	มีความผิดทางวินัยฐานอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการหาประโยชน์หรือปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต	มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 157 ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต	- ถ้ามีการเบิกจ่ายค่าน้ำมัน ต้องชดใช้เงินคืนแก่หน่วยงาน - ถ้ารถประสบอุบัติเหตุได้รับความเสียหาย ต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่หน่วยงาน

การใช้รถราชการต้องใช้ในการกิจของราชการเท่านั้น
โดยต้องดำเนินการขอใช้รถและขออนุญาตตามระเบียบ

หากมีการนำรถราชการไปใช้ส่วนตัว
เช่น การใช้ไป-กลับที่พัก หรือ ไปในสถานที่อื่นๆ
(ไปรับประทานอาหาร หรือ ไปทำธุระส่วนตัว)

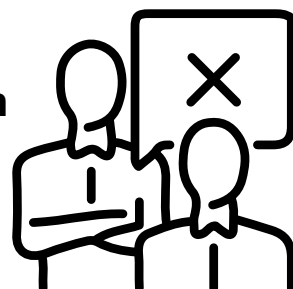
ผู้ที่มีความผิด

โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน
และผู้อนุมัติเบิกจ่ายค่าน้ำมัน ก็จะถูกดำเนินการทางวินัยด้วย
รวมทั้งถูกเรียกเงินค่าน้ำมันทั้งหมดคืนให้แก่ราชการ

**ผิดจริยธรรมแต่ละครั้ง
อาจพลาดพลั้ง
พบความรับผิดชอบหลายด้าน**

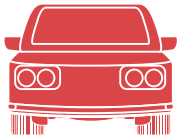
ศึกษา เข้าใจ ไม่ประมาท
ไม่เสี่ยงทุจริต
ไม่เสี่ยงผิดคุณธรรมจริยธรรม

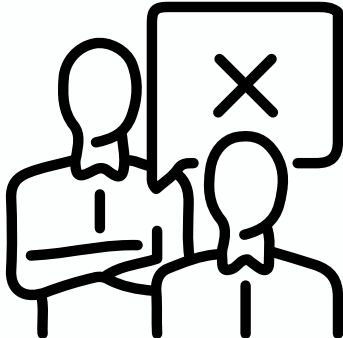

นายรอบคอบสั่งให้นายชื้อตรง (พชร.) ใช้รถยนต์หน่วยงานไปราชการและ
แะส่งตนเองที่บ้านพักทุกสิ้นเดือน เป็นเวลา 6 เดือน โดยมีการเบิกจ่าย
ค่าน้ำมัน และค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ทั้งนี้ นายชิด
ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาได้อนุญาตโดยไม่มีการตรวจสอบแต่อย่างใด

ใครผิดอย่างไรบ้าง?

นายรอบคอบ	นายชื้อตรง	นายชิด
ฝ่าฝืนข้อ (2) เรื่อง ชื่อสัตย์สุจริต	ฝ่าฝืนข้อ (3) เรื่องกล้าตัดสินใจและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	ฝ่าฝืนข้อ (5) เรื่องมุ่งผลสัมฤทธิ์ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน
ฐานอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการหาประโยชน์ หรือปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตโดยถือว่าเป็นความผิดวินัยร้ายแรง ตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนมากที่ นร 0106/ว 527 ลงวันที่ 29 มีนาคม 2560	ฐานไม่ปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยถือว่าเป็นความผิดวินัยร้ายแรง เทียบคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ 595/2561
ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 เทียบคำพิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ภาค 6 คดีหมายเลขแดงที่ อก 33/2561	ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157	
ต้องชดใช้คืนเงินค่าน้ำมัน และคืนเงินค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการแก่หน่วยงานต้นสังกัด		

ผิดจริยธรรมแต่ละครั้ง อาจพลาดพลั้ง
พบความรับผิดชอบหลายด้าน

ศึกษา เข้าใจ ไม่ประมาท ไม่เสี่ยงทุจริต และไม่เสี่ยงผิดคุณธรรมจริยธรรม

ศปท.

กระทรวงพลังงาน
MINISTRY OF ENERGY

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) กระทรวงพลังงาน

☎ 0-2140-6261-5

ผลประโยชน์ทับซ้อน

เขียนเอง ตรวจสอบเอง อนุมัติเอง?

เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตรวจและอนุมัติ

รับจ้างบริษัทเอกชนเขียนแบบแปลนซึ่งอยู่ในอำนาจตรวจและอนุมัติของตน

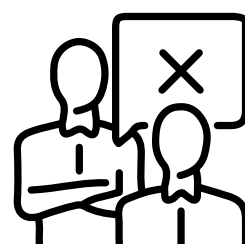
ความผิดทางจริยธรรม	ความผิดทางวินัย	ความผิดทางอาญา
ฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม ข้าราชการพลเรือน ข้อ (4) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีผลประโยชน์ ทับซ้อน เสียสละ ไม่กระทำการ อันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ ส่วนรวม และไม่ประกอบกิจการหรือ เข้าไปเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน	มีความผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติ หน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม	จากข้อเท็จจริง ยัง ไม่มี การแสวงหา ผลประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วย กฎหมาย จึงไม่มีความผิดทางอาญา หาก มี การแสวงหาผลประโยชน์โดย มิชอบด้วยกฎหมาย (เช่น มีการ เรียกรับสินบนเพื่อให้มีการอนุมัติ แบบแปลน) ก็จะเป็นความผิดทาง อาญาฐานเจ้าพนักงานเรียกรับ สินบน หรือ ฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติ หน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมิชอบแล้วแต่กรณี

- ผลประโยชน์ทับซ้อน** คือ ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและ
ผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งหมายถึงการที่เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึง
ประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลักซึ่งถือเป็นความผิดเชิงจริยธรรม
และเป็นบันไดขั้นแรกที่จะนำไปสู่การทุจริต
- ส่วนการทุจริตต้องปรากฏว่ามีการแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบ
ด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ดังนั้น การที่เจ้าหน้าที่รัฐมีผลประโยชน์
ทับซ้อนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจึงอาจยังไม่เพียงพอที่จะรับฟังได้ว่าเจ้าหน้าที่รัฐ
ผู้นั้นมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 ฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติ
หน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

**ผิดจริยธรรมแต่ละครั้ง
อาจพลาดพลัง
พบความรับผิดชอบหลายด้าน**

ศึกษา เข้าใจ ไม่ประมาท
ไม่เสี่ยงทุจริต
ไม่เสี่ยงผิดคุณธรรมจริยธรรม

เบิกจ่าย แต่ไม่จัดอบรม?

ความผิดทาง จริยธรรม	ความผิดทางวินัย	ความผิดทางอาญา	ความผิด ทางละเมิด (แพ่ง)
ฝ่าฝืนประมวล จริยธรรม ข้าราชการ พลเรือน ข้อ (2) เรื่องซื่อสัตย์ สุจริต	มีความผิดวินัย ร้ายแรงฐาน ปฏิบัติหน้าที่ ราชการโดยทุจริต	มีความผิดตาม ประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา 157 ฐานเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหน้าที่โดย ทุจริต	ต้องชดใช้เงินคืน แก่หน่วยงาน

- การเบิกจ่ายใดๆ ของราชการต้องตรงตามความเป็นจริง
- การเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีการจัดโครงการจริง การลงนามตรวจรับพัสดุ ทั้งที่งานยังไม่แล้วเสร็จ ถือเป็นความผิดทางวินัย
- หากมีการเบิกจ่ายเงินออกไปแล้วถือเป็น การทุจริต มีความผิดทางอาญา

**ผิดจริยธรรมแต่ละครั้ง
อาจพลาดพลั้ง
พบความรับผิดหลายด้าน**

ศึกษา เข้าใจ ไม่ประมาณ
ไม่เสี่ยงทุจริต
ไม่เสี่ยงผิดคุณธรรมจริยธรรม

